

Curriculum Vitae

სახელი

გვარი

დაბადების თარიღი და

ადგილი

სამსახურის მისამართი:

ელგუჯა

მემკარიაშვილი

1946 წლის 17 აგვისტო, ქ. ბათუმი

0175 – ობილისი, ქოსტავას 68³

საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი.

საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ნაგებობების, სპეციალური

სისტემებისა და საინჟინრო უზრუნველყოფის ინსტიტუტი

უმაღლესი

— ბათუმის პირველი საშუალო სკოლა, ოქროს მედლით;

— საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტი, სამშენებლო ფაკულტეტი.
სამრეწველო და სამოქალაქო მშენებლობა. ინჟინერ-მშენებელი –
დიპლომი წარჩინებით.

— საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის სამხედრო კათედრა.
სამხედრო საინჟინრო ციკლი. სამხედრო ხიდები და გზები.

— საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის ასპირანტურა სივრცით
კონსტრუქციების განხრით – დასრულებული სადისერტაციო ნაშრომის
წარდგენით.

განათლება:

1964

1964–1969

1970–1973

სამეცნიერო ხარისხი და

წოდება:

1974

1975

1994

1995

2001

2005

2013

— ტექნიკის მეცნიერებათა კანდიდატი;

— დოცენტი;

— ტექნიკის მეცნიერებათა დოქტორი;

— პროფესორი;

— საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი;

— სამხედრო მეცნიერებათა დოქტორი;

— საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის ნამდვილი წევრი
— აკადემიკოსი.

სამსედრო წოდება

გენერალ-მაიორი

დაქავებული

თანამდებობები:

1973–1990

• საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტი, დოცენტი, შემდგომ პროფესორი, სამშენებლო კონსტრუქციების კათედრის გამგე;

1976–1979

• საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის გაერთიანებული პროფესიული კომიტეტის თავმჯდომარე.

1977–1979

• საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის ახალგაზრდა მეცნიერთა საბჭოს თავმჯდომარე.

1981–1989

• სამსედრო-კოსმოსური ტექნიკის მოსკოვის სამეცნიერო-საწარმოო ცენტრალური გაერთიანება „კომეტა“-ს თბილისის ქედანაყოფის მთავარი კონსტრუქტორი და უფროსი – სპეციალური საკონსტრუქტორო ბიურო – საკონსტრუქტორო ბიურო შეიქმნა ელგუჯა მემარიაშვილის ინიციატივით.

1989–2006

• საქართველოს კოსმოსურ ნაგებობათა ინსტიტუტის გენერალური დირექტორი და გენერალური კონსტრუქტორი – ინსტიტუტი შეიქმნა ელგუჯა მემარიაშვილის ინიციატივით.

1991–2005

• საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის სამსედრო-საინჟინრო შეიარაღებისა და სპეციალური ნაგებობების კათედრის გამგე, პროფესორი – კათედრა შეიქმნა ელგუჯა მემარიაშვილის ინიციატივით.

1999–2002

• საქართველოს თავმჯდომარე მინისტრის მრჩეველი ჯარების საინჟინრო უზრუნველყოფის დარგში.

1999–2004

- საქართველოს პარლამენტის წევრი. სამხედრო-სამრეწველო ქვეკომიტეტის თავმჯდომარე, საპარლამენტო ფრაქციის თავმჯდომარე და უმრავლესობის თემატური დიდები.
- საქართველოს შეიარაღებული ძალების გენერალური შტაბის სამხედრო-საინჟინრო აკადემიის პრეზიდენტი – აკადემია შეიქმნა ელგუჯა მემმარიაშვილის ინიციატივით.
- საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ნაგებობების, სპეციალური სისტემებისა და საინჟინრო უზრუნველყოფის ინსტიტუტის გენერალური კონსტრუქტორი, სამეცნიერო საბჭოს თავმჯდომარე – ინსტიტუტი შეიქმნა ელგუჯა მემმარიაშვილის ინიციატივით.

2006 წლიდან დღემდე

**მეცნიერული ინტერესების
სფერო:**

**გამოქვეყნებული შროების
საერთო რაოდენობა –**

**ძირითადი სამეცნიერო
შრომების ჩამონათვალი –**

- საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის სრული პროფესორი
- კოსმოსური და მიწისზედა, სპეციალური დანიშნულების და სამხედრო-საინჟინრო ნაგებობები;
  - ტრანსფორმირებადი საინჟინრო სისტემების თეორია;
  - საქართველოს ტერიტორიის თავდაცვისათვის საინჟინრო მომზადების საკითხები;
  - საქართველოს ტერიტორიაზე საბრძოლო მოქმედებების და ბრძოლების სამხედრო-საინჟინრო უზრუნველყოფა;
  - სამხედრო თეორია.

279 – მათ შორის, ნაწილს მინიჭებული აქვს გრიფი “სრულიად საიდუმლო” და “საიდუმლო”. მათგან მონოგრაფიები და სახელმძღვანელოები – 18.

მონოგრაფიები:

- Трансформируемые конструкции в космосе и на земле. Изд. Германия – Лихтенштейн – Грузия. 1995 г. 446 с.
- საქართველოს სამხედრო-საინჟინრო დოქტრინის საფუძვლები. მონოგრაფია. გამომცემლობა “ტექნიკური უნივერსიტეტი”, თბილისი, 2002 წ. “საიდუმლო”. 390 გვ.
- Novel approach to indirect of military theory. 2011. Munich. GRIN.
- და სხვები . . . . .

სახელმძღვანელოები:

- საქართველოს ერთიანი სამხედრო-საინჟინრო უზრუნველყოფის საფუძვლები. სამხედრო-საინჟინრო სტრატეგია და ოპერატორული ხელობება. მონოგრაფია. გამომცემლობა “ტექნიკური უნივერსიტეტი”, თბილისი, 2002 წ. “საიდუმლო”. 390 გვ.
- Трансформируемые системы. Академия Наук СССР. НПО «Прогностика и перспективные НИОКР», Тбилиси, 1990 г. 103 стр.
- საინჟინრო-სამშენებლო ხელოვნების სპეციალური ზოგადი კურსი. საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი. 2005 წ. 838 გვ. (ელგუჯა მემმარიაშვილის საერთო რედაქციით).
- საინჟინრო საბრძოლო მასალები. სამხედრო-საინჟინრო აკადემია. 2006 წ. 720 გვ. (ელგუჯა მემმარიაშვილის საერთო რედაქციით).
- და სხვები . . . . .

სტატიები და გამოგონებები:

- გარსთმშენებლების განვითარების საკითხისათვის. საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის სტუდენტთა სამეცნიერო შრომების კრებული №1, თბილისი, 1969 წ. 8 გვ.
- Теоретическое и экспериментальное исследование комбинированно - комплексного пространственного арочного покрытия. Научные труды «Строительство» - Тбилиси, Грузинский Политехнический Институт, 1974 г. Сборник № 5 (169). 5 стр.
- «СОВЕРШЕННО СЕКРЕТНО». Экспериментальный космический комплекс трансформируемым радиотелескопом диаметром зеркала 30 м и наземный комплекс для его испытания. Научные труды Грузинского Политехнического

Института. Специальное Конструкторское Бюро. Сборник № 1. Тбилиси, 1988 г. 28 стр.

- С грифом «СОВЕРШЕННО СЕКРЕТНО». Технические предложения по созданию СВЧ системы обнаружения баллистических ракет «Першинг-2», стартующих с территории ФРГ. Отчет НИР. Грузинский Политехнический Институт. СКБ «М-19», Тбилиси. Москва. ЦНПО «Комета». 1984г. 115 стр.
- A Space Experiment Confirms Reflector's High Reliability. Aerospace Courier, No 6, 1999. 4 p.
- Transformable Multiple Use of Assault Bridge with 48 Meter Span. Georgian National Academy of Science. Bulletin. Vol. 2, no 4. 2008, 8 p.
- Изобретение с грифом «Совершенно секретно». (Тематика – Военные штурмовые мосты, конструкция и способ). А.С. СССР № 109303, 4.10.1976г.
- Greeting and Testing Large Space Structures of High Precision Surface. Space Power, Volume 12, Number 1-2, 1993. 12 p.
- Expandable Parabolic Antenna. International Publication Number WO 01/54228 A I. 2001 International Application Published Under the Patent Cooperation Treaty (P.C.T.).
- Deployable Space Reflector Antenna. "E.V.M." International Publication Number WO 03/003517 A I. 9.01. 2003. International Application Published Under the Patent Cooperation Treaty (P.C.T.).
- გასაშლელი ხიდი. საქართველო. საპატენტო სიგელი გამოგონებაზე № P 5554. პრიორიტეტი 2008-01-29. გაცემის თარიღი 2012-07-02.
- წყალზე მცურავი გასაშლელ-დასაკეცი საშუალება „E&GM“-3. საქართველო. საპატენტო სიგელი გამოგონებაზე № P 5455. პრიორიტეტი 2007-03-29. გაცემის თარიღი 2012-05-18.
- The Basic Principles of Creation of the Large Deployable Space Antenna. Transactions Technical University of Georgia N2(472) 2009. 20 p.
- The Newly Structured Deployable Bridje With 48 meter Span Abstract. Taller, Longer, Lighter. IABSE – IASS Symposium, London. 2011. 12 p.
- New Variant Of The Deployable Ring-Shaped Space Antenna Reflector. An International Journal SPACE COMMUNICATIONS (IMPACT FACTOR: 0.077 (JCR 08) ISSN: 0924-8625. 2009. (<http://www.iospress.nl/09248625.php>). 8 p.
- Mechanical Supporting Ring Structure//CEAS Space Journal of European Aerospace Societies. ISSN 1868-2502. Published online: June 2013, 10 p.
- The possible options of conical v-fold bar ring's deployment with flexible pre-stressed center//. CEAS Space Journal of European Aerospace Societies. ISSN 1868-2502. Published online: June 2013, 9 p.
- და სხვგბი .

ძირითადი სამეცნიერო
სამუშაოები, რომლებიც
განხორციელებულია და
დანერგილია -

- რაკეტსაწინააღმდეგო და წყალქვეშა ნავების აღმოჩენის ორბიტალური და დედამიწისეული სისტემების საინჟინრო კომპლექსები.
- დიდმაღიანი კოსმოსური, ფორმაცვალებადი კონსტრუქციების მიწისზედა პლანეტების, აწყობისა და სრულმასშატბიანი გამოცდების სასტენდო კომპლექსი საგურამოში – აგებულია.
- კლიმატომეტროლოგიური და ექსტრემალური გარემოს ზემოქმედების სამხედრო-საინჟინრო პოლიგონი ბორჯომის რაიონის მთიან ზონაში – აგებულია.
- ბალისტიკური რაკეტების სტარტის ადრეული აღმოჩენის, კოორდინატების განსაზღვრის და თვალთავლის კოსმოსური სისტემის ორბიტალური, ავტონომიური, თანამგზავრული, საინჟინრო კომპლექსი – გადაცემულია შეიარაღებაში.
- სტრატეგიულ და ოპერატორულ-სტრატეგიულ მოქმედებათა მართვის საკომანდო პოსტების, მობილური, მახვილმიმართული, დიდი ზომის

რადიოტექნიკური საინჟინრო კომპლექსი.

- ბალისტიკური რაკეტების, მათ შორის, გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის ტერიტორიაზე “პერშინგ-2”-ის სტარტის ადრეული აღმოჩენის მობილური საინჟინრო კომპლექსი – გადაცემულია შეიარაღებაში.
- “ვარსკვლავთ ომების” საინჟინრო უზრუნველყობის რეფლექტორული კოსმოსური ნაგებობები.
- პლანეტა “მარსის” ექსპედიციის საინჟინრო უზრუნველყოფის ტრანსფორმირებადი ნაგებობები.
- ორბიტალურ სადგურ “მირ”-ის საინჟინრო უზრუნველყოფის ნაგებობის “სოფორა”-ს საბაზო კონსტრუქცია – განხორციელებულია დია კოსმოსურ სივრცეში.
- სატელეკომუნიკაციო დიდი ზომის კოსმოსური რეფლექტორები და რეფლექტორული ანტენები.
- სარადარო დიდი ზომის კოსმოსური გაწყვილებული წრიული ანტენა “კრაბ”-ი, რომელიც განხორციელდა კოსმოსურ ხომალდზე “პროგრა-40”, აკადემიკოს ბ.ე. პატონის თანამონაწილეობით – განხორციელებულია დია კოსმოსურ სივრცეში.
- პირველი ქართული კოსმოსური ობიექტის შექმნა და მისი ორბიტაზე გაყვანისა და სრულმასშტაბიანი გამოცდის უზრუნველყოფა – განხორციელებულია დია კოსმოსურ სივრცეში.
- მობილური, ინვენტარული, სამსედრო მრავალმალიანი ხიდები – KM-01T; KM-02T. – მრავალჯერადი გამოყენების ინვენტარულ სამსედრო ხიდზე გაცემულია სახელმწიფო სერტიფიკატი.
- საქართველოს სამგანზომილებიანი სამსედრო-საინჟინრო ციფრული რუკა მასშტაბით 1 : 200 000 – დაინერგა დანიშნულების მიხედვით.
- საზღვარგარეთთან თანამშრომლობით საქართველოს სპეციალური დაზუსტებული რაიონების მაღალი სიზუსტის კოსმოსური ფოტო გადაღების მასალები – დაინერგა დანიშნულების მიხედვით.
- საქართველოს ტერიტორიის და მასზე განლაგებული ობიექტების სამსედრო-საინჟინრო დანიშნულების კატალოგის შექმნა – დაინერგა დანიშნულების მიხედვით.

**სამუშაოთა
განხორციელების და
დანერგვის ადრესატების
ჩამონათვალი:**

- თავდაცვის სამინისტრო;
- რადიომრეწველობის სამინისტრო;
- საერთო მანქანათმშენებლობის სამინისტრო;
- ს. პ. კოროლიოვის სახელობის სარაკეტო-კოსმოსური კორპორაცია „ЭНЕРГИЯ“;
- სამსედრო-კოსმოსური ცენტრალური სამეცნიერო საწარმოო გაერთიანება „КОМЕТА“;
- საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო;
- საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო;
- საქართველოს სპეციალური დაცვის სახელმწიფო დეპარტამენტი;
- საქართველოს გარემოს დაცვის სამინისტრო;
- ქართული კომპანიები;
- გერმანული კომპანია „Daimler-Benz Aerospace“ - „Dornier-Satellitensysteme“;
- ხარბინის ტექნოლოგიური ინსტიტუტი – ჩინეთი;
- იტალიური კომპანია „Alenia Aerospazio“;
- ევროპული კოსმოსური სააგენტო „ESA“.

განხორციელების პროცესშია -

- მიმდინარეობს სამუშაოთა კომპლექსი სამხედრო-საინჟინრო დარგში;
- ვენახების სეტეპისაგან დაცვის სისტემა;
- ახალი ტიპის საიეროშო და გამყოლი სამხედრო ხიდები;
- წყლის სივრცეების ჯგუფური გადაცეურვის ტრანსფორმირებადი სისტემა.
- პირველი ქართული სამხედრო ენციკლოპედიური ლექსიკონი.
- 3 წელია საქართველოს ტექნიკურ უნივერსიტეტში იკითხება აუცილებელი სალექციო კურსი სტუდენტებისთვის – ტრანსფორმირებადი კონსტრუქციები. სალექციო კურსი შემუშავებულია ელგუჯა მემარიაშვილის სამუშაოების მიხედვით.
- დოქტორანტურის პროგრამა სამხედრო-საინჟინრო დარგში. პროგრამა შეიქმნა ელგუჯა მემარიაშვილის მიერ.
- 2004–2005 წლის საქართველოს შეიარაღებული ძალების, გენერალური შტაბის სამხედრო საინჟინრო აკადემიაში იკითხებოდა სალექციო კურსი – საქართველოს ერთიანი სამხედრო-საინჟინრო უზრუნველყოფა. კურსი შედგენილი იყო ელგუჯა მემარიაშვილის სამუშაოების მიხედვით.

მიღწევები მეცნიერების ორგანიზაციაში

- ემემარიაშვილის სამეცნიერო-სამხედრო მოღვაწეობამ და ინიციატივამ განაპირობა:
- სპეციალური საკონსტრუქტორო ბიუროს შექმნა.
  - საქართველოს კოსმოსურ ნაგებობათა ინსტიტუტის და საგურამოს და ბორჯომის მთიანი ზონის სასტენდო კომპლექსების შექმნა.
  - საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის სამხედრო-საინჟინრო შეიარაღების და სპეციალური ნაგებობების კათედრის შექმნა.
  - საქართველოს შეიარაღებული ძალების, გენერალური შტაბის სამხედრო-საინჟინრო აკადემიის შექმნა.
  - საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ნაგებობების, სპეციალური სისტემებისა და საინჟინრო უზრუნველყოფის ინსტიტუტის შექმნა.
  - 2009 წლის ოქტომბერში, თბილისში ევროპული კოსმოსური სააგენტოს მიერ საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციის ჩატარება დიდი გასაშლელი კოსმოსური რეფლექტორების დარგში, რომელსაც მსოფლიოს წამყვანი მეცნიერები და კონსტრუქტორები ესწრებოდნენ.
  - სამეცნიერო უზრნალის “სამხედრო თეორიის” დაარსება.
  - საქართველოში დამატებით, რამოდენიმე ათეული მილიონი დოლარის ექვივალენტის ფინანსების შემოდინება, ასეულობით სამუშაო ადგილების შექმნა, ახალი ტექნოლოგიების შემოტანა და შეკვეთები წარმოებებში.

სამეცნიერო-სამხედრო მოღვაწეობასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი მიღწევები

- საქართველოში ყველი წლის 23 ივლისი პრეზიდენტის ბრძანებულებით დაწესებულია “პირველი ქართული კოსმოსური ობიექტის დღედ”.
- პირველი ქართული კოსმოსური ობიექტი საზღვარგარეთის ენციკლოპედიურ გამოცემაში, სამეცნიერო-ტექნიკურ ლიტერატურაში და ოფიციალურ დოკუმენტებში აღიარებულია ახალი პრიორიტეტული მიმართულების დასაწყისად კოსმოსურ ტექნიკაში, ხოლო მისი ორბიტაზე გაყვანის თარიღი შეტანილია კოსმონავტიკის განვითარების უმნიშვნელოვანეს ისტორიულ ქრონიკებში.
- პირველი ქართული კოსმოსური ობიექტის – რეფლექტორის ორბიტაზე გაყვანისა და წარმატებული გამოცდისათვის და აღნიშნული მოვლენისადმი განსაკუთრებული დამოკიდებულებისათვის, 1999 წლის 2 აგვისტოს საქართველოს ორდენებითა და მედლებით დაჯილდოებულია და, ასევე, მადლობა გამოეცხადათ საქართველოს და საზღვარგარეთის 79 მოქალაქეს.
- პირველი ქართული კოსმოსური ობიექტის დია კოსმოსურ სივრცეში გასვლის აღსანიშნავად საქართველოს სახელმწიფომ გამოსცა საფოსტო მარკები.

პრემიები და ჯილდოები

- დაჯილდოებული ვარ საქართველოს პატრიარქის სიგელით, თბილისის ყოვლადწმინდა სამების საკათედრო ტაძრის მშენებლობაში მონაწილეობის მიღებისათვის და პატრიარქის საპატიო სიგელით მეცნიერებაში შეტანილი განსაკუთრებული წვლილისათვის.
- დაჯილდოებული ვარ საქართველოს, საერთაშორისო, ყოფილი საბჭოთა კავშირისა და რუსეთის ფედერაციის სახელმწიფო და საუწყებო ორდენებითა და მედლებით, მათ შორის ვახტანგ გორგასლის I ხარისხის ორდენით და ლირსების ორდენით. სულ მიღებული მაქვს 17 ჯილდო.
- მონიშებული მაქვს – სახელმწიფო პრემია მეცნიერებისა და ტექნიკის დარგში.
- საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნულმა აკადემიამ მომანიჭა გიორგი ნიკოლაძის სახელობის პრემია.
- არჩეული ვარ ქალაქ მცხეთის საპატიო მოქალაქედ.

მოდგაწეობის აღიარება

- სამეცნიერო კვლევის შედეგები, გარდა ციტირებული ლიტერატურისა, განხორციელებული კოსმოსური ნაგებობის სახით მოხსენიებულია მსოფლიოს მრავალი გამოცემის ტექსტებში ავტორის მითითების გარეშე.
- მონოგრაფიების ნაწილი განთავსებულია საზღვარგარეთის და საქართველოს პარლამენტის ეროვნულ ბიბლიოთეკებში. მათ შორის: გერმანიის ნაციონალურ ბიბლიოთეკაში – N.B.G; ბრიტანეთის ბიბლიოთეკაში – British Library; და ბავარიის ბიბლიოთეკაში – Bavaria State Library.
- სამეცნიერო მოდგაწეობის შედეგები და ბიოგრაფია შეტანილია მსოფლიოს უმთავრეს ბიბლიოგრაფიულ გამოცემებში, მათ შორის – Who's who in the World, USA. 2008, 2009; Who's Who in Science and Engineering, USA. 2007, 2008, 2009; IBC Foremost Engineers of the World; Cambridge, England. 2008. ქართულ, რუსულ და ინგლისურენოვან თავისუფალ ინტერნეტ-ენცილოპედიაში – “ვიკიპედია”.
- ინტერნეტ-საიტზე – Категория: Конструкторы ракетно-космических систем – შეუცვლილი ვარ 60 ცნობილ კონსტრუქტორთა ჩამონათვალში.
- ინტერნეტ-საიტზე – RSC "Energia" – Corporation – პროგრამა „რეფლექტორი“ შეტანილია კოსმონავტიკის მნიშვნელოვანი ქრონიკების ჩამონათვალში.
- პირველი ქართული კოსმოსური ობიექტის და ჩემი სამეცნიერო მოდგაწეობის ოფიციალური მასალები ინახება საქართველოს სახელმწიფო არქივში.
- მასალები აღიარების შესახებ, ასევე იძებნება ინტერნეტ-საიტებზე რეპრიკით:
- NASA Medzmariashvili; ESA Medzmariashvili; Эксперимент «Рефлуктор» Космическая станция «Мир»; Deployable Space Reflector – სათანადო ფოტოილუსტრაციებით; NATO E.Medzmariashvili; Elguja Medzmariashvili; Gunter's Spusage Reflector და სხვა.

საკონტაქტო ტელეფონი

(+995) 32 236 52 37

ელ-ფოსტა

Medzmariashvili@gtu.ge